

Sortförsök i majs

Anders Ericsson, Hushållningssällskapet, HS Konsult

Majssortprovingen i Mellansverige har nu pågått under flera år och några slutsatser som kan dras är att:

- **Isberi är den sort som genomsnittligt kombinerar avkastning och stärkelseinlagring bäst.**
- **Avenir är en pålitlig sort med hög stärkelsehalt.**
- **Många nya sorter har hög avkastningspotential men kräver tidig sådd och goda förhållanden för att få höga ts- och stärkelsehalter.**
- **Ytterligare analyser är önskvärda för att bättre kunna utvärdera sorterna i vårt klimat och för att förbättra säkerheten i försöken.**

Liksom de senaste två åren lades två försök med majssorter ut i området, ett i Örsundsbro, Uppland och ett i Vikingstad, Östergötland. Totalt provades 26 sorter i dessa försök varav 16 var helt nya för området. Sådden i Vikingstad skedde i normal tid den 5/5 medan försöket i Örsundsbro inte kunde sås förr än den 23/5 varvid utsädesmängden sänktes från normala 70-75 000 plantor/ha till knappt 50 000 plantor/ha, för att hjälpa beståndet att mogna trots den försenade sådden. Försöken utvecklade sig normalt och satte rejäl fart under den varma perioden i juli. Den mycket regniga, och ändå varma, augusti gjorde att tillväxten fortsatte men att mognadsprocessen gick långsamt. Frost kom i slutet av september och ställde inte till någon större skada eftersom mognadsprocessen redan hade avstannat. I Vikingstadsförsöket nådde hälften av sorterna 30% i ts-halt med mätaren Avenir

i topp på 37 % ts medan det senare sådda försöket i Örsundsbro inte lyckades komma ikapp, trots den lägre utsädesmängden, och endast tre sorter nådde över 25 % ts vid skörd med nykomlingen Ixxes i topp med knappt 27 % (tabell 3). Den högre mognadsgraden avspeglar sig också i stärkelsehalterna där Örsundsbroförsöket har låga halter stärkelse med endast fyra sorter över 20 % och Destiny i topp med drygt 23 % medan det i Östgötaförsöket var drygt hälften av sorterna som överträffade 20 % och två sorter som nådde över 30 % nämligen PR39D60 och Avenir (tabell 3).

I tabell 1 redovisas de båda försökens ts-avkastning var för sig och som medeltal. Som synes så är skördenivåerna i de båda försöken likvärdiga med drygt 10 ton ts för mätaren Avenir. Då båda försöken har ganska stora variationer så är siffrorna inte statistiskt säkra men tre sorter överträffar mätaren i båda försöken nämligen Jasmin, Award och Isberi medan ytterligare en handfull sorter hamnar något över mätaren i medeltal. Övriga sorter hade en medelavkastning i nivå med eller lägre än mätaren men variationen mellan försöken är stor.

I tabell 2 redovisas den viktiga stärkelse-skörden och som synes är det endast ett fåtal sorter som är i närheten av Avenirs skörd och ingen sort överträffar mätaren i medeltal. Variationerna i försöken är här ännu större än när det gäller ts-skördarna men ändå så är flertalet av värdena större än LSD-värdet jämfört med mätaren, vilket innebär att de är statistiskt säkra.

De olika sorternas ts- och stärkelsehalter redovisas i tabell 3 som kommenterats ovan.

Flerårsmedeltalen redovisas i tabell 4 som är uppdelad i två grupper efter hur många år sorterna är provade. Sorterna kan endast jämföras inom respektive tabell. Av de sorter som provats i tre år så har Isberi den högsta ts-skörden och den högsta stärkelsehalten och följaktligen den högsta stärkelseskörden per hektar medan ts-halten är något låg. Revolver

och Patrick har, tillsammans med mätaren, höga ts-halter och goda skördar medan Ravenna inte når upp till mätarens nivåer. I tvåårsgruppen så har alla sorter bra avkastning medan ts- och stärkelsehalten är mer modesta. Adept och Award har en stärkelseskörd i nivå med eller strax under mätaren medan övriga sorter inte når upp till mätarens nivå.

Tabell 1 Skörd Kg ts/ha. 2008

Sort	Beställare	BC	E	Medeltal
Avenir	kg/ha SvL	10 370	10 970	10 670
	rel.tal	100	100	100
Jasmik NX0415	Syngenta	101	117	109
Award	Limagrain	108	108	108
Beethoven	Limagrain	97	110	104
Isberi	SvL	103	103	103
Kaukas	SSd		103	103
NX00166	Syngenta	95	109	102
PR39 A61	DuPont/Pioneer	106	98	102
Patrick	Limagrain	98	104	101
Atrum	Limagrain	96	106	101
Artist	Limagrain	94	105	100
PR39 D60	DuPont/Pioneer	98	101	100
Paddy	Syngenta	95	102	99
Anvil	SSd	104	93	98
Formula	Limagrain	95	100	98
Adept	Limagrain	99	96	97
Nerissa	Syngenta	93	101	97
Katy KXA5008	SSd	99	90	95
Ixxes	SvL	91	95	93
PR39 K13	DuPont/Pioneer	93	92	93
PR39 A44	DuPont/Pioneer	96	87	91
Ravenna	SSd	91	90	91
Destiny	Limagrain	86	94	90
Selti CSM5101	SvL	96	84	90
Revolver	SSd	86	86	86
Alanis	SvL	89	82	85
CV		9,3	13	
LSD		1 540	2 330	
LSD rel.		15	21	

Understrukna = Statistisk signifikans

Tabell 2. Skörd Kg stärkelse/ha. 2008

	BC	E	Medeltal
Avenir kg/ha	2 182	3 424	2 803
rel.tal	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>
Artist	93	98	96
Isberi	104	80	92
PR39 D60	75	102	89
Adept	84	85	84
Beethoven	<u>69</u>	89	79
Ravenna	80	<u>76</u>	78
Destiny	94	<u>59</u>	77
Jasmik NX0415	<u>51</u>	100	76
Anvil	96	<u>51</u>	74
Kaukas		<u>73</u>	73
Ixxes	<u>70</u>	<u>75</u>	73
NX00166	<u>66</u>	<u>79</u>	73
Award	76	<u>68</u>	72
Patrick	82	<u>60</u>	71
Atrum	<u>63</u>	<u>69</u>	66
Paddy	79	<u>49</u>	64
PR39 K13	<u>64</u>	<u>60</u>	62
Nerissa	<u>47</u>	<u>76</u>	61
Formula	<u>55</u>	<u>61</u>	58
Revolver	<u>68</u>	<u>48</u>	58
Katy KXA5008	<u>64</u>	<u>50</u>	57
PR39 A44	<u>68</u>	<u>38</u>	53
Alanis	<u>57</u>	<u>47</u>	52
PR39 A61	<u>58</u>	<u>38</u>	48
Selti CSM5101	<u>41</u>	<u>46</u>	44
CV	22,1	14,1	
LSD	580	550	
LSD/Mätaren	27	16	

Understrukna = Statistisk signifikans

Tabell 3. Ts- och stärkelhalter försöksvis. 2008

	Ts, % av grön- massan		Stärkelse, % av ts	
	BC	E	BC	E
Avenir	26	37	21	31
Adept	24	32	18	28
Alanis	22	29	13	18
Anvil	24	28	19	17
Artist	24	36	21	29
Atrum	19	26	14	20
Award	23	27	15	20
Beethoven	23	35	15	25
Destiny	26	32	23	20
Formula	21	25	12	19
Isberi	25	30	21	24
Ixxes	27	32	16	25
Jasmik NX0415	21	29	11	27
Katy KXA5008	21	23	14	17
Kaukas		31		22
Nerissa	20	29	11	23
NX00166	25	33	15	23
Paddy	24	32	17	15
Patrick	26	31	18	18
PR39 A44	24	30	15	14
PR39 A61	23	27	11	12
PR39 D60	24	31	16	31
PR39 K13	22	26	14	20
Ravenna	23	30	19	26
Revolver	25	33	16	17
Selti CSM5101	21	25	9	17
CV	6,6	8,9	16,6	
LSD	2,5	4,4	4,3	

Tabell 4. Flerårsmedeltal fodermajs, 6 försök i BC- och E län 2006-2008

3 år 5-6 försök		TS-skörd kg/ha	Stärkelseskörd kg/ha	TS-halt %	Stärkelsehalt %
Avenir	kg/ha, %	9 613	2 757	30,8	26,8
	rel.tal	100	100	100	100
Isberi		123	133	91	104
Patrick		116	110	97	92
Ravenna		95	79	93	83
Revolver		103	83	102	80

2 år 4 försök		Kg/ha	Kg/ha	%	%
Avenir	kg/ha, %	10 306	2 615	28,8	23,4
	rel.tal	100	100	100	100
Adept		108	96	96	98
Award		113	92	84	86
Destiny		97	83	97	90
Nerissa		114	82	86	72
Paddy		107	67	93	62

